

KAVAIÐUL MÜŞECCİA: NAHİV 2 — 20. ÜNİTE

Mef'ûlün Maah (Birliktelik Nesnesi)

Arapça Dilbilgisinde 'İle' Manasındaki Vav'ın Sırrı

Mef'ûlün Maah Nedir?

Vav-ı Maiyye (Birliktelik Vav'ı) harfinden sonra gelen ve eylemin ne ile/kiminle **birlikte** yapıldığını bildiren **mansub (üstün)** isimdir.

Key Concept

"Ma'a" (مع)

Anlamı:

Bu yapıda kullanılan "Vav" harfi, bağlaç olan "ve" değil, **beraberlik** bildiren "ile" anlamındadır.

[Tam Cümle]

[İsim]

mansub
(üstün)

Birliktelik
(Simultaneity)

سِرْتُ وَالْجَبَلِ

Dağ boyunca (dağ ile beraber) yürüdüm.

Mef'ûlün Maah'ın Üç Şartı

1. Öncesinde Cümle

'**Vav**' harfinden önce
fiil veya fiilimsiden
oluşan **tam bir cümle**
geçmelidir.

2. Birliktelik Anlamı

Vav harfi atıf (bağlaç)
değil, 'beraberlik'
(maiyye) manasında
olmalıdır.

3. Sonrası İsim

Vav'dan sonra gelen
kelime bir fiil veya harf
değil, **bir isim** (ism)
olmalıdır.

Temel İrab Kuralı: Daima Mansub

**Mef'ûlün Maah
olan kelime her
zaman MANSUB
(Nasb/Üstün) olur.**

Merfu (ötre) veya
Mecrur (esre) olamaz.

سِرْتُ وَ النَّيْلَ

Fetha (Üstün) -> Nasb Alameti

Nil (nehirinin kenarı) boyunca yürüdüm.

Kritik Ayrım: Vav'dan Sonraki İsmi Halleri

Her 'Vav' harfi Mef'ûlün Maah yapmaz. Durum, bağlamın mantığına göre belirlenir.

1. Durum: Nasb'ın Zorunlu Olduğu Haller

Mantıksal İmkansızlık

Eğer **Vav**'dan sonra gelen isim, eyleme bizzat katılamıyorsa, bu kelime kesinlikle **Mef'ûlün Maah**'tır.

مَشَيْتُ وَالْجَبَلَ

Dağ ile/boyunca yürüdüm.

Dağ yürüyemez, bu yüzden 've' bağlacı olamaz. Anlam 'boyunca' demektir.

2. Durum: Atıf'ın Zorunlu Olduğu Haller

Ortaklık Gerektiren Fiiller

Eğer fiil, birden fazla özne olmadan gerçekleşemiyorsa (işteşlik varsa), **Vav mecburen bağlaç**tır.

تَشَارَكَ زَيْدٌ وَعَمْرُو

Zeyd **ve** Amr ortak oldu.

'Ortak olmak' tek kişiyle yapılamaz.

Kelime fail olduğu için Merfu (ötre) olur, Mansub olamaz.

3. Durum: İki Yüzün Caiz Olduğu Haller

Tercih Meselesi

Atıf (Bağlaç) - Tercih Edilen

Mef'ûlün Maah - Caiz

جَاءَ زَيْدٌ وَعَمْرُو

Zeyd geldi, Amr da geldi
(Eyleme ortaklık).

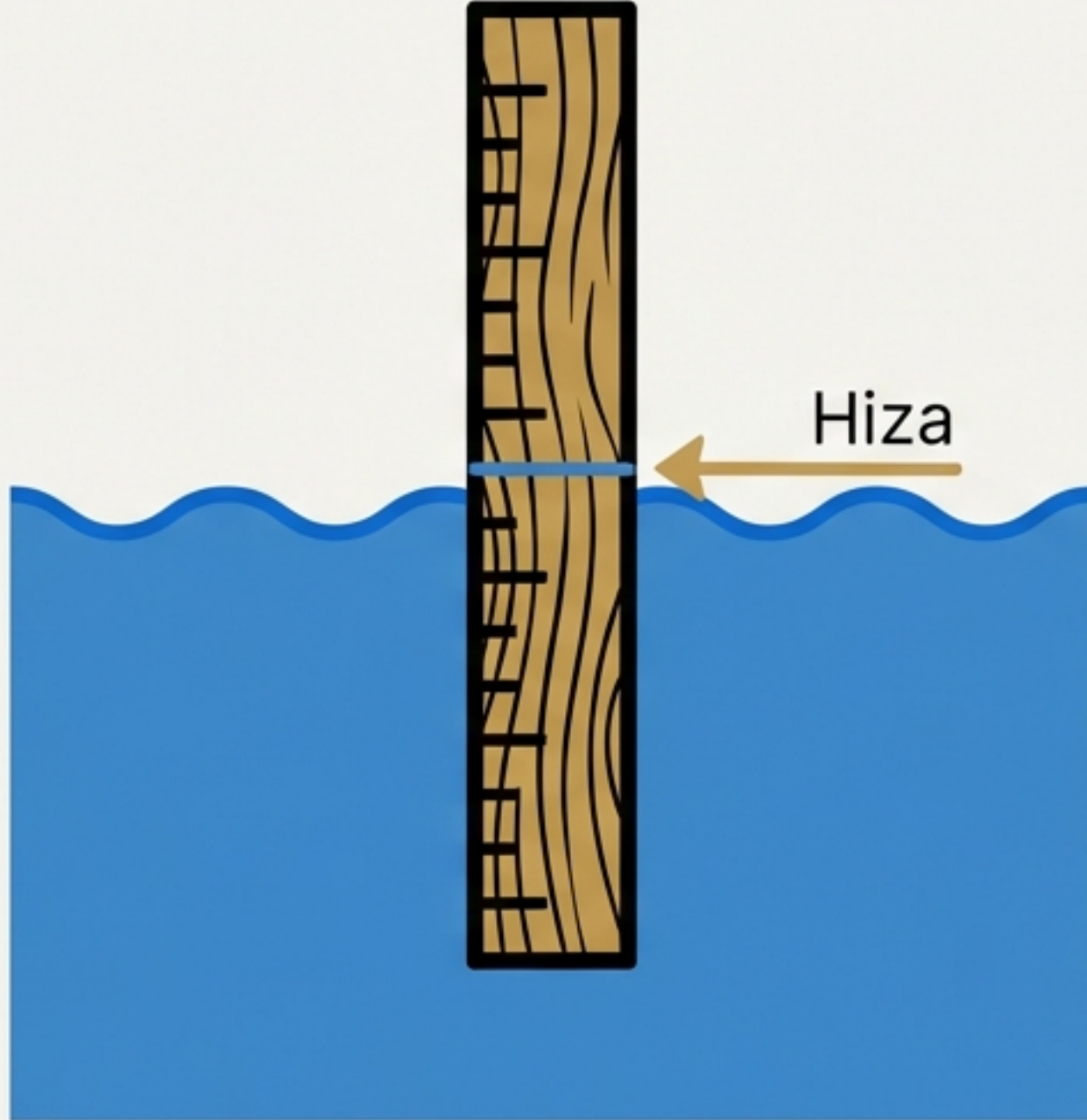
جَاءَ زَيْدٌ وَعَمْرًا

Zeyd, Amr ile birlikte geldi
(Zaman birlikteliği).

Gramer Açısından
Daha Güçlü

Örnel Örnek Analizi: Su ve Tahta

إِسْتَوَى الْمَاءُ وَالْخَشَبَةَ

Su, tahta ile bir oldu / tahta seviyesine yükseldi.

- **Fiil:** İsteve (Yükseldi/Eşitlendi)
- **Fail:** El-Mâ'u (Su)
- **Mef'ûlün Maah:** El-Haşebete (Tahta)

Tahta su ile birlikte yükselmez, su tahtanın hizasına gelir. Bu yüzden anlam 'birliktelik/hiza'dır.

Soru Kalıplarında Kullanım

‘Mâ leke...’, ‘Mâ şâneke...’ (Senin neyin var..?) gibi soru kalıplarından sonra gelen Vav, birliktelik bildirir ve sonrası mansub olur.

مَا لَكَ وَ زَيْدًا؟

Zeyd ile ne alıp veremediğin var? / Zeyd ile senin olayın ne?

Bu kalıplaşmış bir ifadedir (Semaî). Gramer kuralı olarak Mef’ûlün Maah kabul edilir.

Dikkat: Mef'ûlün Maah mı, Hal mi?

Mef'ûlün Maah	Hal (Vav-ı Haliye)
Tek bir isimdir.	Genellikle tam bir cümledir.
'Vav' yerine Ma'a (ile) koyulabilir.	'Vav' yerine iken anlamı vardır.
Nil boyunca yürüdüm.	Güneş doğarken yürüdüm.

TURNUSOL TESTİ

Mef'ûlün Maah

Hal

Zamirlerden Sonra Kullanım

Eğer Vav, birleşik bir zamirden (Muttasıl Zamir - 'tu', 'na' vb.) sonra geliyorsa ve arada ayırıcı bir öge yoksa, Mef'ûlün Maah kullanımı daha güzeldir.

جِئْتُ وَإِيَّاكَ

Fiil+Fail: Ci'tu (Ben geldim)

Waw: Maiyye

Mef'ûlün Maah: İyyâke (Seninle)

Burada atıf yapmak (Sen ve ben geldim) gramer açısından zayıf kabul edilir. Ayırıcı zamir (ene) olsaydı atıf olurdu.

Özet Tablo: Vav'ın Hükmü

İkinci isim eylemi yapamaz	KESİN NASB (Mef'ûlün Maah)
Fiil ortaklık gerektirir	KESİN ATIF (Bağlaç)
İkisi de mümkün	ATIF TERCİH EDİLİR (Fakat Nasb Caizdir)

Sıra Sizde: Doğru Harekeyi Bulun

Aşağıdaki cümlede boşluğa hangisi gelmelidir?

سَافَرَ الرَّجُلُ وَ ...

(Adam ... ile/ve yolculuk yaptı.)

A: طُلُوعُ الشَّمْسِ
(Tulû'u - Ötre/Merfu)

B: طُلُوعَ الشَّمْسِ
(Tulû'a - Üstün/Mansub)

Cevap: B) Tulû'a (Üstün)

Neden? Güneşin doğuşu 'yolculuk yapamaz'. Adam güneşin doğuşuyla birlikte (o vakitte) yola çıkmıştır.